RAPORT DE EXPERTIZĂ

La proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante

Tipul actului vizat de proiect:

Înregistrat cu nr.

Domeniul:

din:

I. EVALUAREA GENERALĂ

1. Autor al actului normativ este Guvernul , autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Categoria actului normativ propus: Lege organică , ceea ce corespunde/nu corespunde art.72 din Constituţie şi Legii 100/2017 privind actele normative.

Expertul nu are obiecţii la categoria actului

3. Scopul promovării proiectului

Potrivit notei de fundamentare, „Proiectul prezentat asigură continuarea armonizării progresive și comprehensive cu legile UE a legislației naționale pe orizontală și pe sectoarele produselor fertilizante. În calitate de obiective s-ar deduce:

- să asigure o funcționare îmbunătățită a pieței interne și condiții de concurență echitabile pentru producătorii și importatorii de produse fertilizante, în special pentru cele fabricate din materii prime interne și secundare, în conformitate cu modelul economiei circulare;
- îmbunătățirea siguranței produselor fertilizante în ceea ce privește protecția mediului și a sănătății umane (în special calitatea solului, a apei, a aerului și a alimentelor);”

„- Limitarea nivelului de poluanți din produsele fertilizante;

- reducerea sarcinilor administrative pentru operatorii economici, autorități, îmbunătățirea eficienței generale a costurilor și simplificarea cadrului de reglementare;
- să faciliteze inovarea și să permită un acces mai rapid pe piață pentru produse mai durabile, în special pentru produsele ecologice rezultate din reciclarea nutrienților din biomasă, în conformitate cu obiectivele unei economii circulare europene;
- raționalizarea cerințelor privind obligațiile de informare în ceea ce privește parametrii de calitate pentru

toate categoriile de produse, pentru a permite fermierilor și consumatorilor să compare cu ușurință produsele și să remedieze lacunele de informare pentru utilizatori cu privire la îngrășămintele pe bază do amoniu în ceea ce privește impactul acestora asupra mediului.”

Analiza desfășurată arată că se propune un proiect de lege integral care stabilește normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, precum și modificarea a 6 legi. În acest sens, se disting 2 categorii de produse fertilizante permise spre libera circulație, cele cu marcajul CE, și cele cu marcaj MD, iar prevederile privind produsele fertilizante cu marcajul CE se vor aplica până la data aderării Republicii Moldova la UE, întrucât din acel moment se vor aplica în mod direct Regulamentele UE. Proiectul reglementează competența mai multor autorități publice care urmează să adopte o serie de acte în vederea asigurării implementării prevederilor proiectului, cum sunt: organul central de specialitate responsabil în domeniul fertilizanților, autoritatea administrativă centrală care implementează politica statului în domeniul fertilizanților care este inclusiv autoritate de supraveghere, Guvernul.

4. Respectarea transparenței decizionale

Autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, condiție prevăzută de art. 9 al Legii nr. 239/2008, care stabilește că „(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]".

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, proiectul și nota de fundamentare au fost plasate pe portalul guvernamental: www.particip.gov.md la data de 24.05.2024, fiind asigurat accesul părților interesate la actele menționate.

De asemenea, proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea actelor din dosarul de însoțire.

Etapele transparenței procesului decizional nu au fost respectate

Termenele de plasare și consultare a proiectului au fost respectate

Sinteza recomandărilor pe pagina web a autorului a fost plasata

II. FUNDAMENTAREA PROIECTULUI

5. Structura notei informative

Nota de fundamentare corespunde structurii stabilite de anexa nr. 1 a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind ajustată ultimelor modificări aferente conținutului și structurii.

Nota informativă corespunde structurii

6. Suficiența argumentării.

Deși nota de fundamentare prezintă un volum considerabil de informații, constatăm că aceasta nu furnizează suficiente detalii care să sprijine responsabilii de implementare în înțelegerea clară a normelor juridice și a intenției de reglementare a autorului. În special, la compartimentul 3.1 din nota de fundamentare, dedicat principalelor prevederi ale proiectului şi evidențierii elementelor noi, nu sunt explicate detaliat prevederile proiectului şi elementele noi care se conțin în cuprinsul acestuia, astfel încât să fie posibilă identificarea sensului normei juridice şi a voinței autorului.

De asemenea, atât în proiect, cât și în nota de fundamentare se face referire la denumiri generice pentru autoritățile publice, însă fără a specifica nemijlocit care anume autorități publice sunt acestea la data promovării proiectului, cum sunt: autoritatea competentă de elaborarea politicilor, autoritatea competentă, autoritatea autorizantă. Mai mult, necesitatea acestei clarificări este necesară inclusiv urmare a confuziei exprimate de autoritățile publice participante în procesul de avizare a proiectului în avizele lor.

Totodată, informația amplă din nota de fundamentare este complexă, însă omisiunea structurării clare a acestor date face dificilă înțelegerea ideilor și subtilităților oferite de autor.

Așadar, nota de fundamentare este deficitară, iar informațiile oferite sunt expuse în lipsa unei structuri clare.

Argumentarea e suficientă

7. Compatibilitatea cu legislaţia comunitară şi alte standarde internaţionale.

Proiectul de lege are ca obiectiv armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene. În acord cu clauza de armonizare din proiect și a datelor din nota de fundamentare, prin proiect se transpune parțial Regulamentul UE 2019/1009 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE.

În anunțul privind consultarea publică a proiectului de lege se precizează următoarele: „Conform art. 173 alin. (1) al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, sunt necesare măsuri pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii în materie de reglementări tehnice, acreditare, evaluarea conformităţii şi sistemul de supraveghere a pieţei ale produselor fertilizante prevăzute în acquis-ul relevant al Uniunii. Astfel, pentru a elucida barierele în calea comerțului cu produse fertilizante devine necesară intervenția propusă”.

Nota / proiectul conţine referinţe la acquis-ul comunitar

Nota / proiectul nu conţine referinţe la alte standarde internaţionale relevante

8. Fundamentarea economico-financiară.

Nota de fundamentare conține analiza impactului financiar și argumentarea costurilor estimative, potrivi căreia „Implementarea proiectului nu va presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat”.

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare

Nota informativă nu conține fundamentarea economico-financiară

9. Analiza impactului de reglementare.

Nota de fundamentare conține analiza impactului de reglementare, care este obligatorie în virtutea prevederilor art. 4 lit. c) și art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, având în vedere că proiectul poate afecta persoanele care practică activitate de întreprinzător.

Analiza impactului de reglementare a proiectului nu este necesară

Analiza impactului de reglementare a proiectului este suficient argumentată/documentată

10. Analiza ex-ante.

Analiza ex-ante a proiectului nu este necesară

Analiza ex-ante a proiectului nu este suficient argumentată/documentată

III. EVALUAREA DE FOND

11. Stabilirea şi promovarea unor interese / beneficii.

Prin intermediul proiectului sunt reglementate, atât competențele entităților publice, cât și drepturile și obligațiile operatorilor economici care sunt: producătorul (inclusiv reprezentantul autorizat al producătorului), importatorul și distribuitorul produselor fertilizante.

În rezultatul analizei notei de fundamentare și a proiectului de lege propus spre examinare Parlamentului, nu au fost identificate indicii care să sugereze că proiectul ar fi fost conceput ca să promoveze interese sau beneficii de grup ori particulare.

Totuși, elementele de vulnerabilitate și de coruptibilitate depistate pot fi exploatate pentru a favoriza interese particulare în detrimentul interesului public, ceea ce nu are o justificare legitimă.

Proiectul nu promovează interese, beneficii

Promovarea intereselor/beneficiilor nu se face cu respectarea interesului public

12. Prejudicii aduse prin aplicarea actului.

La aplicare, proiectul nu va aduce prejudicii

Prejudicierea intereselor/beneficiilor nu se face cu respectarea interesului public

13. Vulnerabilitatea proiectului din perspectiva drepturilor omului

Proiectul respectă drepturile/libertăţile

14. Compatibilitatea proiectului cu prevederile cadrului normativ național

Proiectul de lege conține multiple referințe la competența adoptării sau aprobării unor documente de către autoritățile publice, printre care Guvernul și organul central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților. În special, Guvernul va reglementa procedura de evaluare a conformității produselor fertilizante, iar organul central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților va stabili cerințele cărora trebuie să corespundă produsele fertilizante.
Proiectul conține o lacună normativă, întrucât prevede necesitatea ca organismele de evaluare a conformității să dispună de garanții, precum și obligativitatea acestor organisme de a încheia o asigurare de răspundere, însă nu reglementează condițiile realizării cerințelor respective sau care act normativ deja le reglementează, și nici care ar fi autoritatea publică responsabilă de elaborarea și adoptarea cerințelor în cauză. Detalii în acest sens sunt oferite la compartimentul următor al prezentului Raport.

Proiectul este compatibil cadrului normativ naţional

15. Analiza detaliată a prevederilor

Nr. obiecției	Art.	Text	Obiecții	Elemente de coruptibilitate/vulnerabilitate	Recomandări

1	Art. 4 alin. (3)	Articolul 4. Cerințe privind produsele fertilizante (3) Nitratul de amoniu cu un conținut ridicat de azot [N (azot) > 28 %) se introduce pe piață după un test de rezistență la detonare, în conformitate cu cerințele esențiale față de îngrășămintele minerale stabilite de Guvern. Testul respectiv se efectuează de către un laborator recunoscut, conform prevederilor Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare şi de evaluare a conformității, care îndeplinește cerințele esențiale stabilite în procedurile de evaluare a conformității aprobate de Guvern. Testul de rezistență la detonare este valabil și se efectuează pe un eșantion reprezentativ de produs fertilizant UE și de produs fertilizant MD la fiecare 3 luni, în numele producătorului. Certificatul de rezistență la detonarea lotului de azotat de amoniu cu conținut ridicat de azot, emis de laborator, și rezultatele testelor trebuie prezentate autorității responsabile cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de introducerea pe piață a produsului fertilizant	Aplicarea corectă a normei citate poate fi compromisă din cauza formulării incerte și echivoce. În acest context, expresiile utilizate; „cerințe esențiale”, „eșantion reprezentativ” și „autorități responsabile” nu sunt de natură să indice cu exactitate semnificația acestora. În primul caz, norma juridică stabilește că laboratorul îndeplinește cerințele esențiale stabilite în procedurile de evaluare a conformității, ceea ce este interpretabil, or nu sunt reglementate consecințele neîndeplinirii unor cerințe neesențiale, nu sunt cunoscute cerințele esențiale și cele neesențiale etc. În al 2-lea caz, norma juridică stabilește că testul se efectuează pe un eșantion reprezentativ, nefiind prescrise condițiile pentru reprezentativitatea eșantionului. În al 3-lea caz, norma juridică menționează că rezultatele testelor trebuie prezentate autorității responsabile, însă din contextul articolului nu este clar care este autoritatea responsabilă. În general, proiectul este dificil de înțeles în ceea ce privește individualizarea autorităților publice nemijlocite vizate, iar în acest caz este admisă o neclaritate. Prin urmare, inexactitatea normei analizate favorizează interpretările abuzive, comportamentele arbitrare și o practică neuniformă, precum și pune în dificultate entitățile private în demersul acestora de a înțelege și respecta legea.	Array	La art. 4 alin. (3) se va preciza semnificația expresiilor „cerințe esențiale”, „eșantion reprezentativ” și „autorități responsabile”.

2	Art. 7 alin. (2) și alin. (5)	Articolul 7. Includerea și eliminarea produselor fertilizante în/din lista de identificare (2) În cazul în care un produs fertilizant MD nu întrunește oricare cerință stabilită în lista de identificare, operatorul economic prezintă autorității autorizate o cerere de includere a produsului fertilizant MD în lista de identificare și documentele justificative privind conformitatea produsului fertilizant cu cerințele prevăzute la prezentul alineat, care să demonstreze că: (...) (5) În cazul în care autoritatea autorizată constată că un tip de produse fertilizante MD nu îndeplinește cel puțin una dintre cerințele menționate la alin. (2), aceasta prezintă autorității competente, în termen de până la 14 zile lucrătoare de la apariția acestei situații, propunerea de eliminare a produsului fertilizant MD de pe lista de identificare.	Între alineatele aceluiași articol se atestă o divergență referitor la cazul în care un produs fertilizant MD nu întrunește cerințele legale. Pe de o parte, alin. (2) în acest caz prescrie necesitatea prezentării unei cereri de includere a produsului fertilizant MD în lista de identificare și a unui set de acte, iar pe de altă parte, alin. (2) prescrie eliminarea produsului fertilizant MD din lista de identificare. Acest conflict dintre normele de drept constituie un element coruptibil al proiectului și este de natură să genereze riscuri de corupție. Analiza mai detaliată a prevederilor alin. (2) și a întregului articol 7 conduce la ideea că a fost admisă o eroare de redactare, iar sensul autentic al normei ar fi total opusul a ceea ce este reglementat în proiect. Totuși, în lipsa corectării acestei carențe, proiectul se aplică așa cum este, sicut est. Într-o altă ordine de idei, alin. (2) uzează de o formulare inexactă referitor la cerințele din lista de identificare, și anume „oricare cerință stabilită”, nefiind clar dacă se au în vedere toate cerințele sau doar una dintre ele. Aceeași problematică este valabilă inclusiv pentru alin. (2) referitor la faptele care trebuie probate de către operatorul economic, nefiind clar dacă ceea ce trebuie demonstrat este cumulativ sau alternativ.	Array	Art. 7 alin. (2) se va revizui în vederea specificării că această normă juridică reglementează cazurile când produsul fertilizant întrunește cerințele legale. Totodată, se va preciza dacă cerințele de la lit. a)-c) sunt alternative sau cumulative, iar expresia „oricare cerință” se va substitui cu un text care să indice cert dacă se au în vedere toate cerințele sau cel puțin una dintre ele.

3	Art. 7 alin. (4)	Articolul 7. Includerea și eliminarea produselor fertilizante în/din lista de identificare (4) La recepționarea unei cereri din partea unui operator economic de a include un produs fertilizant MD în lista de identificare și a documentelor care susțin conformitatea acestui produs fertilizant cu cerințele menționate la alin. (2) din prezentul articol, autoritatea autorizată evaluează conformitatea produsului fertilizant cu cerințele menționate la alin. (2) și, în termen de până la 14 zile lucrătoare de la data recepționării cererii și a documentelor, prezintă autorității competente propunerea de includere a produsului fertilizant în lista de identificare, prin adăugarea unor cerințe specifice de siguranță și de calitate pentru produsul fertilizant MD (în continuare – criterii), specificate în documentele justificative sau în propunerea de a nu include produsul fertilizant în lista de identificare.	Norma juridică citată reglementează ambiguu procedura administrativă care se va petrece între autoritățile publice. Pe de o parte, autoritatea autorizantă evaluează conformitatea produsului în baza cererii solicitantului și a documentelor ce susțin conformitatea, iar ca rezultat prezintă autorității competente propunerea de includere sau neincludere în listă. Pe de altă parte, autoritatea competentă recepționează propunerea (la alin. (6) se uzează de lexemul „recomandarea”) și adoptă decizia de a include sau de a nu include produsul fertilizant în listă. Problematica constă în faptul că proiectul nu reglementează cert soarta documentelor depuse de solicitant, în special dacă acestea se remit autorității competente de către autoritatea autorizantă. Or, autoritatea competentă recepționând doar propunerea/recomandarea în lipsa documentelor va întâmpina dificultăți în realizarea propriei evaluări ca să decidă de a include sau nu produsul în listă. În consecință, această neclaritate este de natură să compromită cooperarea interinstituțională bazată pe principiul legalității, având în vedere că o interpretare stricto sensu a legii nu ar permite transmiterea documentelor de la autoritatea autorizantă la autoritatea competentă, însă activitatea decizională a autorității competente presupune accesul la documentele prezentate de solicitant.	Array	Art. 7 alin. (4) se va completa cu obligația autorității autorizante ca împreună cu „propunerea” să transmită autorității competente inclusiv documentele ce servesc drept justificare pentru „propunerea” înaintată.

4	Art. 10 alin. (3) și alin. (4)	Articolul 10. Obligațiile importatorilor (3) Importatorii își indică numele, denumirea comercială sau marca înregistrate și adresa poștală la care pot fi contactați pe ambalajul produsului fertilizant sau, dacă produsul fertilizant este furnizat fără ambalaj, într-un document care însoțește produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD din în altă țară. (...). (4) (...) În cazul în care un produs fertilizant este furnizat într-un ambalaj, informațiile figurează pe eticheta care se aplică pe respectivul ambalaj. În cazul în care ambalajul este prea mic pentru a conține toate informațiile, cele care nu pot figura pe etichetă sunt comunicate într-un prospect separat care însoțește ambalajul. Se consideră că acest prospect face parte din etichetă. În cazul în care produsul fertilizant este furnizat fără ambalaj, toate informațiile sunt comunicate într-un prospect. (...),	Alineatele menționate uzează de termeni diferiți pentru a se referi la același fenomen. În acest sens, alin. (3) stabilește că informațiile necesare sunt indicate într-un „document” care însoțește produsul, iar alin. (4) stabilește că informațiile necesare sunt indicate într-un „prospect”. Deși la prima vedere pare că „documentul” și „prospectul” desemnează același act, totuși nu poate fi exclusă interpretarea potrivită căreia autorul a avut în vedere două acte distincte. Din contextul proiectului nu poate fi dedus în mod explicit care este viziunea autorului asupra acestui subiect. Prin urmare, incertitudinea respectivă este de natură să genereze neînțelegeri dintre entitățile publice și cele private, ce pot determina compromiterea integrității subiecților vizați de lege.	Array	La art. 10 alin. (3) și alin. (4) se va uniformiza terminologia utilizată referitor la conceptul de „prospect” și „document” sau, dimpotrivă, se va preciza explicit distincția dintre acestea.

5	Art. 8 alin. (9) și art. 11 alin. (4)	Articolul 8. Obligațiile producătorilor (9) (...) În plus, în cazul în care producătorii consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD pe care l-au introdus pe piață prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, aceștia informează imediat autoritățile naționale competente din statele Uniunii Europene în care au pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant UE sau MD, precizând, în mod special, orice neconformitate și orice măsură corectivă luată. Articolul 11. Obligațiile distribuitorilor (4) (...) În plus, în cazul în care consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD pe care l-au pus la dispoziție pe piață prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, distribuitorii informează imediat autoritățile naționale competente din statele în care au pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant, precizând, în special, orice neconformitate și orice măsură corectivă luată.	Urmare a analizei normelor juridice citate se atestă incertitudinea viziunii autorului în contextul obligației producătorilor și a distribuitorilor de a informa autoritățile atunci când ei consideră că un produs fertilizant prezintă un risc. În primul rând, potrivit art. 8 alin. (9) producătorul este obligat să anunțe autoritățile din statele UE în care au pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant. În al 2-lea rând, potrivit art. 11 alin. (4) distribuitorul este obligat să anunțe autoritățile din statele (aici nu se precizează că ar fi state UE) în care a pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant. În al 3-lea rând, nici într-un caz producătorul și distribuitorul nu sunt obligați explicit de a anunța autoritățile Republicii Moldova (o asemenea obligație este doar pentru importator - art. 10 alin. (7)). Prin urmare, nu este clară viziunea autorului, atât în ceea ce privește informarea autorităților din alte state (UE și/sau non-UE) cât și informarea autorității de resort a Republicii Moldova. Această neclaritate vulnerabilizează proiectul, creând premise pentru dificultăți în implementare, iar lipsa obligației explicite în sarcina producătorilor și distribuitorilor de a informa autoritățile din Republica Moldova limitează eficiența mecanismelor naționale de prevenire a riscurilor asociate produselor fertilizante, împiedicând atingerea obiectivelor proiectului.	Array	Se va asigura coerență între prevederile art. 8 alin. (9) și art. 11 alin. (4) referitor la statele (autoritățile) care urmează a fi informate.

6	Art. 23 alin. (3) și art. 26 alin. (8)	Articolul 23. Autoritatea de notificare (3) Prin derogare de la alin (2) autoritatea de notificare poate delega sau încredințează în alt mod evaluarea sau monitorizarea menționate la alineatul (1) unui organism care nu reprezintă o entitate guvernamentală, respectivul organism trebuie să fie o persoană juridică și să îndeplinească, mutatis mutandis, cerințele stabilite la articolul 24. În plus, respectivul organism dispune de garanții în ce privește responsabilitățile care îi revin din activitățile desfășurate. Articolul 26. Cerințe cu privire la organismele notificate (8) Imparțialitatea organismelor de evaluare a conformității, a personalului cu funcții de conducere de nivel superior al acestora și a personalului responsabil de îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității trebuie să fie garantată.	Norma juridică citată, art. 23 alin. (3), este una declarativă, întrucât stabilește că organismul căruia i se încredințează evaluarea și/sau monitorizarea organismelor de evaluare a conformității dispune de „garanții”. Proiectul nu prescrie despre ce tip de garanții se au în vedere, unde ar putea fi regăsite garanțiile respective sau care este autoritatea publică ce urmează să prescrie aceste garanții etc. În lipsa unor precizări, afirmația privind existența garanțiilor este una fără suport și irealizabilă. Norma juridică analizată transpune fidel prevederile art. 21 alin. (3) din Regulamentul UE 2019/1009, însă este judicios ca actul normativ național să nu se limiteze la reglementarea comunitară de principiu, ci să elaboreze normele necesare și suficiente pentru a crea condiții ca în interiorul statului să se realizeze normele transpuse. În aceeași ordine de idei, observațiile sunt valabile inclusiv pentru prevederile art. 26 alin. (8) care prescrie că imparțialitatea trebuie să fie garantată.	Array	Art. 23 alin. (3) se va completa cu indicarea garanțiilor corespunzătoare sau se va delega unei entități publice responsabilitatea elaborării și adoptării garanțiilor în favoarea organismelor cărora li se încredințează evaluarea și/sau monitorizarea organismelor de evaluare a conformității. Totodată, în acest sens se va revizui inclusiv art. 26 alin. (8).

7	Art. 26 alin. (4) paragraful 2	Articolul 26. Cerințe cu privire la organismele notificate (4) Organismul de evaluare a conformității, personalul său cu funcții de conducere și personalul responsabil cu îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității nu se implică direct în proiectarea, fabricarea, comercializarea sau utilizarea produselor fertilizante și nu reprezintă părțile angajate în activitățile respective. Aceștia nu se implică în activități care le-ar putea afecta imparțialitatea sau integritatea în ceea ce privește activitățile de evaluare a conformității pentru care sunt notificate. Aceste dispoziții se aplică în special serviciilor de consultanță.	În ansamblu norma analizată prescrie cerințe pentru organismul de evaluare a conformității și personalul său. Totuși, mențiunea potrivit căreia „Aceste dispoziții se aplică în special serviciilor de consultanță” generează incertitudine, fiind de natură să pună la dubiu aplicabilitatea cerințelor respective în activitatea subiecților vizați. Nu este clar ce se urmărește prin includerea unei asemenea dispoziții lipsite de exactitate. Respectiv, suntem în prezența unei formulări ambigue care admite interpretări abuzive, diverse și arbitrare.	Array	La art. 26 alin. (4) paragraful 2, fie se va substitui sintagma „în special” cu lexemul „inclusiv”, fie se va exclude dispoziția inexactă: „Aceste dispoziții se aplică în special serviciilor de consultanță”.

8	Art. 26 alin. (5)	Articolul 26. Cerințe cu privire la organismele notificate (5) Organismele de evaluare a conformității și personalul acestora îndeplinesc activitățile de evaluare a conformității la cel mai înalt grad de integritate profesională și cu competența tehnică necesară în domeniul respectiv și sunt libere de orice presiune și stimulent, îndeosebi financiare, care le-ar putea influența aprecierea sau ar putea influența rezultatele activităților lor de evaluare a conformității, în special din partea persoanelor sau a grupurilor de persoane cu un interes în rezultatele activităților respective.	Norma analizată uzează de o expresie imprecisă și superfluă, și anume: „cel mai înalt grad de integritate profesională”. În primul rând, legislația nu reglementează existența mai multor grade de integritate profesională. În al doilea rând, recurgerea la astfel de formulări contribuie la subminarea semnificației și importanței standardelor de anticorupție și integritate, precum și a agenților publici care le respectă.	Array	La art. 26 alin. (5) se va substitui expresia „la cel mai înalt grad de integritate profesională” cu expresia „cu respectarea integrității profesionale” sau o altă formulare care să corespundă cadrului normativ.
9	Art. 26 alin. (9)	Articolul 26. Cerințe cu privire la organismele notificate (9) Organismele de evaluare a conformității încheie o asigurare de răspundere dacă răspunderea nu este asumată de orice stat sau acel stat nu asigură evaluarea conformității.	Proiectul stabilește obligația asigurării de răspundere a organismelor de evaluare a conformității, însă nu prescrie nici o condiție în acest sens. Mai mult, nu este clar cine urmează să stabilească aceste condiții, statul sau fiecare entitate privată. Această omisiune de reglementare pune în dificultate, pe de o parte entitățile publice în demersul acestora de a supraveghea respectarea legii, și pe de altă parte, entitățile private cărora le incumbă o obligație însă nu este clar cum urmează a fi executată. Un aspect important în acest sens, este lipsa previziunii privind suma asigurată.	Array	Art. 26 alin. (9) se va completa cu condițiile asigurării de răspundere, totodată se va preciza faptul că se are în vedere asigurarea de răspundere civilă.

10	Art. 38 alin. (1) și alin. (7)		În pofida faptului că art. 38 reglementează procedura națională aplicabilă produselor fertilizante UE și MD care prezintă un risc, totuși la alineatul (1) paragraf 2 și alineatul (7) se menționează doar despre produsele fertilizante UE, nefiind clar care este soarta produselor fertilizante MD. Deși nu sunt remarcate semne că autorul intenționează un tratament distinct ale acestor produse fertilizante, totuși din contextul proiectului nu este clară omisiunea de reglementare a acestora la alin. (1) și alin. (7). Omisiunea respectivă creează ocazii pentru interpretări divergente și lipsa siguranței privind corectitudinea acțiunilor întreprinse.	Array	Se vor revedere prevederile art. 38 alin. (1) și alin. (7) în vederea precizării aplicabilității acestora în privința produselor fertilizante MD.

IV. CONCLUZII

Prin proiect se propune un proiect de lege integral care stabilește normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, precum și modificarea a 6 legi. În acest sens, se disting 2 categorii de produse fertilizante permise spre libera circulație: cele cu marcajul CE, și cele cu marcaj MD, iar dispozițiile privind produsele fertilizante cu marcajul CE se vor aplica la data aderării Republicii Moldova la UE, întrucât din acel moment se vor aplica în mod direct Regulamentele UE. Totodată, prin proiect se urmărește transpunerea parțială a Regulamentului UE 2019/1009 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE.

Nu au fost identificate indicii care să sugereze că proiectul ar fi fost conceput ca să promoveze interese sau beneficii de grup ori particulare, însă elementele de vulnerabilitate și de coruptibilitate depistate ar putea fi exploatate pentru a favoriza interese particulare în detrimentul interesului public. În acest context, proiectul este lacunar referitor la garanțiile de care trebuie să dispună organismele de evaluare a conformității și condițiile încheierii asigurării răspunderii. De asemenea, este reglementată ambiguu procedura administrativă aferentă modalității de interacțiune dintre autoritatea autorizantă și autoritatea competentă în procesul de includere a unui produs fertilizant în listă, precum și aferentă subiectelor care trebuie notificate de către producător și distribuitor în cazul când ei consideră că un produs fertilizant prezintă un risc. Proiectul conține formulări ambigue de natură să admită interpretări abuzive, precum și uzează de termeni ambigui, cum ar fi: „cerințe esențiale”, „eșantion reprezentativ”, „autorități responsabile”, „garanții”, „cel mai înalt grad de integritate profesională”, asigurare de răspundere”.

Nota de fundamentare corespunde structurii stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, însă nu oferă explicații suficiente și detaliate despre prevederile proiectului şi elementele noi care se conţin în cuprinsul acestuia, astfel încât să fie posibilă identificarea sensului normelor juridice şi a voinței autorului.

La elaborarea și promovarea proiectului de lege au fost respectate rigorile referitoare la asigurarea

transparenței în procesul decizional.

În concluzie, se recomandă autorului să revizuiască proiectul și să completeze nota de fundamentare, ținând cont de aspectele și sugestiile detaliate în prezentul Raport de expertiză.